

DECIZIE

24 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Maria Ghervas
Nina Vascan
Victor Burduh

examinând recursul declarat de către Consiliul orășenesc Fălești,
în cauza de contencios administrativ la cererea depusă de către Uniunea
Cooperativelor de Consum din or. Fălești privind intentarea procedurii de
executare silită a documentului executoriu emis de către Judecătoria Bălți, sediul
central nr. 3-205/2019 din 11 noiembrie 2019,

împotriva încheierii din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți, prin care s-
a aplicat în privința Consiliului orășenesc Fălești amendă de constrângere,

constată :

Prin hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central din 11 noiembrie 2019 a fost
obligat Consiliul orășenesc Fălești să examineze cererea prealabilă înaintată de
către UCOOP Fălești din data de 30 noiembrie 2018, privind acordarea servituții
cu suprafața de 0,2234 ha (2234 m.p.) pentru accesul agenților economici la
bunurile imobile ce le aparțin ca proprietate cu excluderea din suprafața totală a
terenului pieței comerciale 0,8784 ha cu numărul cadastral XXXXX, situată în or.
Fălești str. Pieței nr. 1, a suprafeței servituții de 0,2475 ha sau 2475 m.p..

De asemenea, s-a obligat Consiliul orășenesc Fălești să adopte decizia cu
privire la acordarea servituții și excluderea din calculul impozitului local „taxa de
piață”.

Creditorul UCOOP or. Fălești la data de 28 mai 2021 a notificat Consiliul
orășenesc Fălești privind executarea hotărârii Judecătoriei Bălți, sediul central nr.
3-205/2019 din 11 noiembrie 2019.

În termenul acordat pentru executarea benevolă a actului judecătoresc,
debitorul nu s-a încadrat, motiv pentru care creditorul a solicitat intentarea
procedurii de executare silită a documentului executoriu emis de Judecătoria Bălți,
sediul central nr. 3-205/2019 din 11 noiembrie 2019.

La notificarea Curții de Apel Bălți nr. 14935 din 21 iunie 2021, debitorul
prin răspunsul nr. 385 din 28.06.2021 a comunicat instanței judecătorești despre
executarea benevolă a documentului executoriu emis de către Judecătoria Bălți,
sediul central nr. 3-205/2019 la 11 noiembrie 2019 în partea atribuirii servituții,
prezentând copia deciziei Consiliului orășenesc Fălești nr. 04/7 din 17 iunie 2021,
prin care s-a examinat cererea prealabilă și s-a decis:

Cererea prealabilă parvenită de la UCOOP or. Fălești la data de 30 noiembrie 2018 cu privire la aprobarea servituții cu suprafața de 0,2234 ha (2234 m.p.) și 0,0241 ha (241 m.p. servituții ÎI „A.Tricolici”) și excluderea acestei suprafețe din calculul taxei de piață, s-a admis parțial.

S-a aprobat suprafața a 3 servituți conform studiului de determinare a servituților pe terenul cu numărul cadastral XXXXX, pentru asigurarea accesului transportului tehnologic și special (pompieri, salvare) către bunurile imobile care aparțin UCOOP or. Fălești de la drumurile publice adiacente ale localității cu suprafața sumară de 0,2234 ha, inclusiv:

Servitulul I cu suprafața de 0,1070 ha;

Servitulul II cu suprafața de 0,0934 ha;

Servitulul III cu suprafața de 0,0230 ha.

S-a obligat UCOOP or. Fălești să întreprindă măsuri de evacuare a construcțiilor cu caracter provizoriu (gherete, tarabe, etc.) de pe traseul servituților stabilite în punctul 2.

S-a respins solicitarea privind excluderea din calcul a impozitului „taxa de piață” pe motiv că această taxă contribuabilul personal o calculează conform art. 293, 298 din Codul fiscal și nu ține de competența autorității publice locale.

Prin notificarea Curții de Apel Bălți nr. 15776 din 02.07.2021 creditorul UCOOP or. Fălești a fost informat despre măsurile întreprinse de către Consiliul orășenesc Fălești în vederea executării documentului executoriu emis de Judecătoria Bălți, sediul central nr. 3-205/2019 din 11 noiembrie 2019.

Prin cererea nr. 99 din 05.07.2021 UCOOP or. Fălești și-a manifestat dezacordul cu acțiunile întreprinse de către Consiliul orășenesc Fălești în vederea executării documentului executoriu sus menționat și a pledat pentru executarea în tocmai a titlului executoriu.

Prin notificarea din 28 septembrie 2021 Curtea de Apel Bălți a indicat că hotărârea Judecătoriei Bălți, sediul central nr. 3-205/2019 din 11 noiembrie 2019 nu este executată integral, instanța constatând divergențe între suprafața servituții dispusă prin actul judecătoresc și cea dispusă prin decizia Consiliului orășenesc Fălești de executare a hotărârii judecătorești.

Instanța de executare a mai indicat că debitorul neîntemeiat a refuzat în recalcularea taxei de piață, cât și neîntemeiat a obligat UCOOP or. Fălești să întreprindă măsuri de evacuare a construcțiilor cu caracter provizoriu (gherete, tarabe, etc.) de pe traseul servituților.

La data de 05 octombrie 2021 și la 08 octombrie 2021 Curtea de Apel Bălți a fost informată că hotărârea judecătorească a fost executată în limita competențelor care le deține Consiliul orășenesc Fălești, iar taxa locală „taxa de piață” este instituită prin lege și se calculează de către contribuabil în limita suprafețelor bunurilor de care dispun.

Suplimentar, s-a mai menționat că prin obligarea Consiliului orășenesc Fălești cu privire la excluderea din calcul a taxei de piață pentru suprafața teritoriului atribuit sub servitute, instanța nu a făcut referire la careva cadru legal.

Cu referire la excluderea din plata taxei de piață, s-a invocat că aceasta ține de competența UCOOP or. Fălești, care în calitate sa de subiect al impunerii la inițierea activității de comerț și calcul a taxelor enunțate la art. 291 și 293 din Codul fiscal indică suprafața pe care își desfășoară activitatea, însă până la moment

careva notificare privind modificarea datelor impozabile, UCOOP or. Fălești nu a prezentat.

Prin încheierea din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți s-a aplicat în privința Consiliului orășenesc Fălești amendă în mărime de 100 unități convenționale, ceea ce constituie 5 000 lei pentru neîndeplinirea obligației dispuse prin documentul executoriu.

Încheierea de aplicare a sancțiunii a fost contestată de către Consiliul orășenesc Fălești cu recurs la data de 01 noiembrie 2021.

Recurentul a solicitat casarea încheierii din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți ca fiind neîntemeiată, motivând că hotărârea judecătorească a fost executată în limitele competenței deținute prin lege de către Consiliul orășenesc Fălești.

La 09 noiembrie 2021 Curtea Supremă de Justiție a expediat pentru notificare UCOOP or. Fălești copia recursului motivat depus de către Consiliul orășenesc Fălești. (f.d. 91)

Deși, conform avizului de recepție a corespondenței, UCOOP or. Fălești a recepționat copia recursului la 15 noiembrie 2020, nu a făcut uz de dreptul său procedural de a depune referință, prin care să-și expună opinia asupra argumentelor invocate în recurs. (f.d. 105,106)

În corespundere cu articolul 241 alin. (1) din Codul administrativ, încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Articolul 249 alin. (3) din Codul administrativ stabilește că executarea este inițiată printr-o cerere a creditorului executării. Deciziile în procedura de executare se emit prin încheiere, care poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 3 zile.

Instanța de recurs consideră că Consiliul orășenesc Fălești s-a conformat prevederilor legale și a respectat termenele instituite de legiuitor la articolul 249 alin. (3) din Codul administrativ pentru demararea căii de atac în ordine de recurs, deoarece conform scrisorii de însoțire, încheierea din 27 octombrie 2021 a instanței de apel a fost expediată prin poșta electronică la data de 29 octombrie 2021. (f.d. 79)

Consiliul orășenesc Fălești la data de 01 noiembrie 2021, în termen, a depus recurs.

În conformitate cu prevederile articolului 191 alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Potrivit articolului 243 alin. (2) din Codul administrativ, instanța competentă soluționează recursul împotriva încheierilor judecătorești fără ședință de judecată. Dacă consideră necesar, instanța competentă poate cita participanții la proces.

În conformitate cu articolul 243 alin. (1) lit. c) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care anulează încheierea și adoptă o nouă încheiere.

Examinând recursul depus, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, coroborat cu normele de drept pertinente speței, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții

Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a-l admite, din motivele ce succed.

Conform art. 253 alin. (1) din Codul administrativ pentru impunerea acțiunilor, a tolerărilor sau a inacțiunilor în privința persoanelor juridice de drept public sunt aplicabile măsurile coercitive conform art. 254–256. (3) Înaintea desfășurării executării, conducătorul persoanei juridice de drept public este informat în scris despre intenția de executare. (4) Scrisoarea de informare trebuie să indice asupra măsurii de executare care se intenționează și să stabilească un termen pentru îndeplinirea benevolă a obligațiilor de executare. Acest termen nu poate depăși 30 de zile.

Articolul 254 din Codul administrativ indică că dacă o persoană juridică de drept public nu își îndeplinește obligația din titlul executoriu, instanța de apel poate stabili și încasa în privința ei sau a conducătorului ei o amendă de constrângere în mărime de la 100 la 20000 de unități convenționale.

Totodată, articolul 174 alin. (1) din Codul administrativ indică că măsurile de executare trebuie să fie într-un raport rezonabil față de scopul pe care îl au și să fie selectate în așa fel încât să afecteze la minimum individul și societatea. (3) Executarea încetează imediat ce scopul ei este atins.

În condițiile speței este relevant că, prin hotărârea Judecătorei Bălți, sediul central din 11 noiembrie 2019 a fost obligat Consiliul orășenesc Fălești să examineze cererea prealabilă înaintată de către UCOOP or. Fălești din data de 30 noiembrie 2018, privind acordarea servituții cu suprafața de 0,2234 ha (2234 m.p.) pentru accesul agenților economici la bunurile imobile ce le aparțin ca proprietate cu excluderea din suprafața totală a terenului pieței comerciale 0,8784 ha cu numărul cadastral XXXXX, situată în or. Fălești str. Pieței nr. 1, a suprafeței servituții de 0,2475 ha sau 2475 m.p..

De asemenea, s-a obligat Consiliul orășenesc Fălești să adopte decizia cu privire la acordarea servituții și excluderea din calculul impozitului local „taxa de plată”.

Este remarcabil faptul că, obligând Consiliul orășenesc Fălești să adopte decizia cu privire la acordarea servituții, instanța de judecată nu a indicat concret care suprafață din teren se grevează cu servitute, această soluție rămânând la discreția autorității publice.

Autoritatea publică prin decizia nr. 04/7 din 17 iunie 2021 a admis cererea prealabilă înaintată de către UCOOP or. Fălești parțial și a instituit următoarele servituți:

- Servitulul I cu suprafața de 0,1070 ha;
- Servitulul II cu suprafața de 0,0934 ha;
- Servitulul III cu suprafața de 0,0230 ha.

Astfel, în această parte hotărârea Judecătorei Bălți, sediul central nr. 3-205/2019 din 11 noiembrie 2019 a fost executată.

Cu referire la prevederile din hotărâre ce țin de excluderea din calculul impozitului local „taxa de piață”, corect Consiliul orășenesc Fălești a indicat că taxa de piață este instituită de Codul fiscal și potrivit art. 291 alin. (1) lit. f) este calculată de contribuabil din suprafața terenului pieței și a clădirilor, construcțiilor a căror strămutare este imposibilă fără cauzarea de prejudicii destinației lor.

În asemenea împrejurări, acțiunile instanței de executare privind stabilirea și încasarea amenzii de constrângere în temeiul art. 254 Cod administrativ, nu sunt

justificate atât cât Consiliul orășenesc Fălești a executat hotărârea în limitele competenței sale.

Cu referire la prevederile pct. 3 din decizia Consiliului orășenesc Fălești nr. nr. 04/7 din 17 iunie 2021, și anume, „Se obligă UCOOP or. Fălești să întreprindă măsuri de evacuare a construcțiilor cu caracter provizoriu (gherete, tarabe, etc.) de pe traseul servituții stabilite în punctul 2”, instanța de recurs constată că legalitatea acestei decizii nu poate fi examinată în ordinea procedurii de executare, dar poate fi obiectul unei acțiuni în contencios administrativ.

Reieșind din considerentele menționate și având în vedere că încheierea contestată cu recurs este neîntemeiată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a admite recursul, a anula încheierea din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți.

În conformitate cu art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

decide :

Se admite recursul depus de către Consiliul orășenesc Fălești.

Se anulează încheierea din 27 octombrie 2021 a Curții de Apel Bălți adoptată în cauza la cererea înaintată de către Uniunea Cooperativelor de Consum din or. Fălești, privind intentarea procedurii de executare silită a documentului executoriu emis de către Judecătoria Bălți, sediul central nr. 3-205/2019 din 11 noiembrie 2019.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței
Judecătorul

Maria Ghervas

Judecătorii

Nina Vascan

Victor Burduh